

Yahya AKSOY

“Tarih, ulusların yükseliş ve çöküş nedenlerini araştırırken birçok siyasal, sosyal durumları sayıp döker, ama bir ulusun doğrudan doğruya yaşaması ile yükselmesi ile çözümlenip çökmesiyle yakından orantılı ve ilgili olan, o ulusun ekonomisidir.”

Gazi Mustafa Kemal

EKONOMİ VE ATATÜRK

Gazi Mustafa Kemal, 17 Şubat 1923 tarihinde, ülkemiz ekonomisine yön veren ve bize ışık tutan İzmir İktisat Kongresi'nin Açılış Söylevi'ne şu ifadelerle başlamıştır:

"Sevgili Türkiye'mizin ekonomi alanında da yükselme nedenlerini arayıp bulmak gibi ulusal ve kutsal bir amaç için bugün burada toplanmış olan sizlerin, siz sayın halk temsilcilerinin karşısında bulunmaktan çok mutluyum..."

Her konuda ülkemizin durumunu ve ulusumuzun isteklerini bir arada

düşünerek planlarını uygulamaya koyan Atatürk, kongreye katılan halk temsilcilerine şöyle seslenmiştir:

"Arkadaşlar! Sizler, doğrudan doğruya ulusumuzu yöğüran halk sınıflarının içinden geliyorsunuz; onların seçtiği kimseler olarak buradasınız. Böylece ülkemizin ve ulusumuzun durumunu, isteğini yakından biliyorsunuz. Herkesten daha iyi biliyorsunuz. Sizin söyleyeceğiniz sözler, alınmasını gerekli göreceğiniz kararlar, doğrudan doğruya halkın dilinden söylenmiş sayılacaktır. Bu, doğrunun ve gerçeğin ta kendisidir. Çünkü halkın sesidir."

"Yeni Türkiye'mizi lâıyk olduğu yüksek düzeye ulaştrabilmek için, en çok ekonomimize önem vermek durumundayız. Zamanımız tümü ile bir ekonomi döneminden başka bir şey değildir..."

Konuşmasında, geçmiş dönemlerde ekonomi ve tarım politikaları ile savaş stratejileri arasındaki yakın ilişkilere değinerek doğru ve yanlışları örneklerle anlatan Atatürk, "iç durumun dayanamayacağı serüvenlere girişilmemek gerektiğine" değinmiştir.

"Türk ulusu, uzun seferler yapmakla, savaş alanlarında ölmekle, alınan ölkelerin kendisini ve halkını beslemekle, onlara beklilik etmekle kendi kendini tüketiyordu. Bu yüzdendir ki ulus, kendi evinde, kendi yurdunda, kendi yaşaması için gerekli alanlarda çalışmaktan yoksun kalıyordu..."

"Türkiye'nin gerçek sahibi ve efendisi, gerçek üretici olan köylüdü. O halde herkesten daha çok refah, mutluluk ve servete hak kazanmış ve lâıyk olan köylüdü." Mustafa Kemal (1922)

"Milletimizin büyük çoğunluğu çiftçi olmasaydı, biz bugün dünya yüzünde bulunmayacaktık" diyen Mustafa Kemal (1923), kılıç kullanan ve sabana sarılan ölkeler arasındaki farka örnekler vermiştir:

"... Fransızlar Kanada'da kılıç sallarken oraya İngiliz çiftçisi yerleşivermiştir. Bu uygar sapanla dövüşü kılıç savaşında en son kazanan sapan olmuştur. Sapan, Kanada'yı elinden almıştır... Kılıç kullanan kol yorulur, sapan kullanan kol gün geçtikçe daha da güçlenir, güçlendikçe de daha çok toprağı alır ve işler..."

"... Ulusun egemenliğini eline alması yüzünden, geçirdiği dünya savaşında, değerli çocuklarımızdan toplanmış ordularımızın Galiçya'da, Romanya'da, Makedonya'da, Kafkas Dağlarında, Sina öllerinde katlandığı zahmetleri ayrıca belirtmeli..."

Atatürk, ekonomideki gelişmeleri temel gerçek ve en güçlü silah olarak değerlendirmiştir:

"Siyaset ve askerlik alanındaki zaferler, ne kadar büyük olurlarsa olsunlar ekonomik kazançlarla talandırılmazlarsa ortaya çıkan zaferler ayakta kalmaz, tutunamazlar, az zamanda sönüp giderler."

"Hepimizin isteği odur ki bu ölkenin yurttaşları, ellerinde örnekleriyle tarımın, tecimin, sanatın, çalışmanın, yaşamının bir temsilcisi olsun. Ve artık bu ölkede böyle yoksul görünen ve hor görölen değeril, zenginlikle parıldayan bir yurt, bir varlıklılar ve alışkanlar yurdu olsun, bu yenilikler

uygulandıkça yurdumuz verimlerle aydınlıklarla dolsun."

"Milletin çiftisiyle, esnafıyla, tüccarıyla, bütün köylüsüyle güvenine eriştike ileri, daima ileri, korkusuz ileri yürüyecek, bütün saf ve büyük ruhlu halkın benimle beraber geldiğini bilerek kararlılıkla daima ileri yürüyeceğim."

Bugün dünya ölkelerinin düştüğu ekonomik, siyasal ve askeri sorunlar karşısında, büyük azim ve ruh sahibi halkımıza önderlik ederek, bütün alanlarda daima ileri giden Mustafa Kemal Atatürk'ü, ölkemize ve tüm insanlığa ışık tutan örnek bir dünya lideri olarak, rahmet, minnet ve özlemle anıyoruz.

